

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE GEMEENTERAAD

GR/2026/037

Zitting van 25/03/2026

Aanwezig: Daan Versonnen, voorzitter gemeenteraad

Lode Van Looy, burgemeester

Mieke Van den Brande, Bart Vanmarcke, Yves Goovaerts, Pascal Vercammen, Lola Vanderweyen, schepenen

Jan Fonderie, Guido Vaganée, Geert Teughels, Wim Van der Donckt, Karl Theerens, Marcel Claes,

Julie De Clerck, Sofie Crauwels, Dirk Keuleers, Marc Huyghe, Lukas De Backer, Edwin Stevens,

Conny Van den Brande, Patricia Frederickx, Cindy Symons, Peggy Aerts, Chantal Jacobs, Jef Jacobs, gemeenteraadsleden

Ethel Van den Wijngaert, algemeen directeur

Mobiliteit - Regularisatie ANPR-cameratoezicht - toestemmingsaanvraag plaatsing en zichtbaar gebruik van ANPR-camera's: Goedkeuring

De raad,

In openbare zitting vergaderd.

Samenvatting

Op basis van de wijziging van de wet op het politieambt van 21/03/2018 dient het gebruik van vaste intelligente camera's (type ANPR) geregulariseerd te worden.

Aan de gemeenteraad wordt gevraagd de toestemmingsaanvraag goed te keuren.

Dit is op vraag van de korpschef van de politiezone BODUKAP.

Voorgeschiedenis

- 21/03/2018: Wet tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door de politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21/03/2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's.
- 29/06/2022: Bijzondere politieverordening betreffende de gemeentelijke administratieve geldboete voor beperkte snelheidsovertredingen (GAS 5): Vaststelling.
- 26/02/2025: Arrest nr. 262.489 van de Raad van State.

Feiten en context

De plaatsing en het gebruik van camera's door politiediensten wordt niet langer geregeld door de camerawet van 21/03/2007. De wet op het politieambt (WPA) legt sinds 2018 het kader vast voor de plaatsing en het zichtbaar gebruik van camera's door de politiediensten ter ondersteuning van hun opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie. Het politioneel zichtbaar gebruik van camera's door de politie wordt sindsdien geregeld in artikel 25/1 e.v. van de Wet op het Politieambt (hierna: WPA). Artikel 25/4 van deze wet bepaalt dat de korpschef formeel toestemming dient

te vragen aan de gemeenteraad voor de plaatsing en het zichtbaar (politieel) gebruik van camera's op niet-besloten plaatsen.

Onderhavig punt wordt voorgelegd aan de gemeenteraad met de bedoeling om op overzichtelijke wijze alle reeds bestaande en in gebruik zijnde politieele camera's (velen al van voor de wetswijziging in 2018) op de niet-besloten plaatsen op het grondgebied weer te geven, de plaatsing en het gebruik daarvan te herbevestigen, en tevens de plaatsing en het gebruik van nieuwe camera's van de nodige toestemming te voorzien.

Overeenkomstig artikel 25/4 WPA vraagt de korpschef van de Politiezone BODUKAP toestemming aan de gemeenteraad voor de plaatsing en het zichtbaar (politieel) gebruik van de hieronder opgesomde vaste intelligente camera's van het type ANPR: QCAM 5, merk Macq :

- 2820 Bonheiden t.h.v. Guldensporenlaan 2;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Guldensporenlaan 59;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Oude Kasteellaan 2;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Oude Kasteellaan 50;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Zwarte Leeuwstraat 10;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Zwarte Leeuwstraat 105;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Gestellei 2;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Gestellei 40;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Lange Dreef 11;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Lange Dreef 52;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Oude Keerbergsebaan 1;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Oude Keerbergsebaan 57;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Dorp 98;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Rijmenamseweg 12;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Korte Dreef 7;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Korte Dreef 36;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Hoogstraat 3;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Hoogstraat 49;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Achterdiedonken 1;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Achterdiedonken 11.

G3, merk Macq :

- 2820 Bonheiden t.h.v. Doornlaarstraat 3;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Doornlaarstraat 94;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Muizensteenweg 95;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Muizensteenweg 41;
- 2820 Bonheiden t.h.v. Dijleweg 74.

De gemeenteraad dient evident een geïnformeerde toestemming te kunnen geven. De voorliggende aanvraag van de korpschef preciseert daarom naast het type camera en de locaties ervan, zoals hierboven weergegeven, eveneens de doeleinden waarvoor de camera's zullen worden geïnstalleerd of gebruikt; de voorziene gebruiksmodaliteiten én de genomen gegevensbeschermingsmaatregelen. Deze toestemmingsaanvraag houdt bovendien, overeenkomstig artikel 25/4 WPA, ook rekening met een impact- en risicoanalyse op het vlak van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en met een operationele analyse, met name wat de categorieën van verwerkte persoonsgegevens betreft, de proportionaliteit van de aangewende middelen, de te bereiken operationele doelstellingen en de

bewaartermijn van de gegevens die nodig is om deze doelstellingen te bereiken. De korpchef van de Politiezone BODUKAP is de verwerkingsverantwoordelijke.

Juridische grond

- Wet van 16/03/1968 betreffende de politie over het wegverkeer, in het bijzonder artikel 62.
- Wet van 05/08/1992 op het politieambt, artikel 25/3 §1 en 25/4.
- Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27/04/2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) - Publicatieblad van de Europese Unie 04/05/2016.
- Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27/04/2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad - Publicatieblad van de Europese Unie 04/05/2016.
- Decreet over het lokaal bestuur van 22/12/2017, art. 40-41.
- Wet van 30/07/2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

Argumentatie

De politiezone BODUKAP gebruikt de camera's met inachtneming van de doelstellingen, zoals bepaald in en volgens de voorwaarden die de WPA oplegt. Politiezone BODUKAP zal de camera's en de opnames ervan dan ook enkel gebruiken voor duidelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden in het kader van de opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie, zoals omschreven in art. 14-25 van de WPA.

Camera's zijn dan ook een onmisbaar middel in het uitvoeren van het veiligheidsbeleid, zowel voor opdrachten van gerechtelijke als bestuurlijke politie en/of bij een verhoogd risico op ordeverstoring, al of niet bij grote volkstoelopen, bij escalatie van geweld tegen en/of belaging van politieploegen of bij bedreiging van de openbare veiligheid door calamiteiten die dringend aandacht vragen. Camera's hebben zowel een preventieve, ontradende als opsporingswaarde.

In de aanvraag wordt verduidelijkt dat de bovenvermelde camera's, conform de bepalingen voorzien in de WPA, gebruikt zullen worden om volgende doeleinden te bereiken:

- De handhaving van verkeersveiligheid (trajectcontrole, blacklisting verkeer). Bij een trajectcontrole wordt de gemiddelde snelheid van voertuigen berekend, over een vooraf bepaalde afstand tussen 2 ANPR-camera's. Er wordt software gebruikt die, aan de hand van het tijdsverschil tussen de registraties op 2 verschillende ANPR-camera's, gaat berekenen wat de gemiddelde snelheid van de gecapteerde voertuigen is. Als de gemiddelde snelheid van een voertuig hoger ligt dan de maximaal toegelaten snelheid, die gedefinieerd is in de software, zal de passage een 'hit' veroorzaken in de software, waarna, na

een visuele controle door een bevoegde politieambtenaar, verdere verwerking zal gebeuren en bij positieve vaststelling een proces-verbaal zal worden opgemaakt;

- Het verzamelen van data over de aanwezigheid en het verplaatsingsgedrag van voertuigen van verdachten;
- Het bevragen van de geregistreerde gegevens ("search queries") voor zeer gerichte opsporingen;
- Gecapteerde nummerplaten van passanten correleren met lijsten, die maatregelen bevatten die genomen moeten worden t.a.v. de gedetecteerde vervoermiddelen, hun inzittenden of mogelijke lading. Verdachten worden zo actief gedetecteerd en opgespoord worden door gelezen nummerplaten te vergelijken met informatie uit specifieke databanken (blacklists). Wanneer het netwerk een HIT registreert kan worden overgegaan tot interceptie;
- Preventie: er mag een ontradend effect verwacht worden van de plaatsing van deze camera's. Zonder de inzet ervan, kunnen de beoogde resultaten op vlak van verkeersveiligheid en handhaving helaas niet op dezelfde wijze of in dezelfde mate worden verwezenlijkt.

De verwerking van de persoonsgegevens via het gebruik van deze camera's beoogt dan ook zonder twijfel legitieme doelstellingen. Camerabewaking is evenwel een ingrijpend middel. Elke verwerking van persoonsgegevens, waaronder ook de verwerking via (ANPR-) camera's, dient daarom zorgvuldig gemotiveerd te worden. Daarbij wordt rekening gehouden met de waargenomen veiligheids- en leefbaarheidsproblematiek; de noodzakelijkheid van de camerabewaking; de meerwaarde voor de handhaving; én de waarborgen inzake gegevensbescherming. De waargenomen en ervaren veiligheids- en leefbaarheidsproblematiek; Vaste intelligente camera's van het type ANPR:

- Guldensporenlaan 2 – Guldensporenlaan 59:
 - Karakter: De Guldensporenlaan betreft een fietsvriendelijke straat die door gemotoriseerd verkeer kan gebruikt worden als sluipverbinding tussen de Mechelsesteenweg en de Bonheidensteenweg.
 - Probleemstelling: Structurele snelheidsovertredingen. Dit blijkt uit de recente politiecontroles. In 2025 werden 2.108 snelheidsovertredingen vastgesteld.
- Oude Kasteellaan 2 – Oude Kasteellaan 50:
 - Karakter: De Oude Kasteellaan betreft een fietsvriendelijke straat in de onmiddellijke omgeving van verschillende sportterreinen (voetbal, tennis, padel).
 - Probleemstelling: Structurele snelheidsovertredingen. Dit blijkt uit de recente politiecontroles. In 2025 werden 1.428 snelheidsovertredingen vastgesteld.
- Zwarte Leeuwstraat 10 – Zwarte Leeuwstraat 105:
 - Karakter: De Zwarte Leeuwstraat betreft een fietsstraat die door gemotoriseerd verkeer kan gebruikt worden als sluipverbinding tussen de Putsesteenweg en via Heiken richting R6.
 - Probleemstelling: Structurele snelheidsovertredingen. Dit blijkt uit de recente politiecontroles. In 2025 werden 2.436 snelheidsovertredingen vastgesteld.
- Gestellei 2 – Gestellei 40:

- Karakter: De Gestellei betreft een fietsvriendelijke straat die door gemotoriseerd verkeer kan gebruikt worden als sluipverbinding tussen de Putsesteenweg en de Berlaarbaan.
 - Probleemstelling: Structurele snelheidsovertredingen. Dit blijkt uit de recente politiecontroles. In 2025 werden 261 snelheidsovertredingen vastgesteld.
- Lange Dreef 11 – Lange Dreef 52:
 - Karakter: De Lange Dreef betreft de fietsvriendelijke toegangsweg naar het dorp van Rijmenam met in de onmiddellijke omgeving een woonzorgcentrum en verschillende lokale handelaars.
 - Probleemstelling: Structurele snelheidsovertredingen. Dit blijkt uit de recente politiecontroles. In 2025 werden 7.432 snelheidsovertredingen vastgesteld.
- Oude Keerbergsebaan 1 – Oude Keerbergsebaan 57:
 - Karakter: De Oude Keerbergsebaan betreft een fietsstraat.
 - Probleemstelling: Structurele snelheidsovertredingen. Dit blijkt uit de recente politiecontroles. In 2025 werden 2.435 snelheidsovertredingen vastgesteld.
- Dorp 98 – Rijmenamseweg 12:
 - Karakter: Het traject Dorp – Rijmenamseweg doorkruist het centrum van Bonheiden en vormt de drukke verbindingsweg tussen Mechelen en Keerbergen. In de onmiddellijke omgeving is het Imeladziekenhuis gelegen, verschillende scholen en lokale handelaars.
 - Probleemstelling: Structurele snelheidsovertredingen. Dit blijkt uit de recente politiecontroles. In 2025 werden 6.356 snelheidsovertredingen vastgesteld.
- Korte Dreef 7 – Korte Dreef 36:
 - Karakter: De Korte Dreef betreft een fietsvriendelijke straat die de Rijmenamseweg verbindt met het dorp van Rijmenam. In de onmiddellijke omgeving bevinden zich een woonzorgcentrum en verschillende lokale handelaars.
 - Probleemstelling: Structurele snelheidsovertredingen. Dit blijkt uit de recente politiecontroles. In 2025 werden 8.488 snelheidsovertredingen vastgesteld.
- Hoogstraat 3 – Hoogstraat 49:
 - Karakter: De Hoogstraat betreft een fietsvriendelijke straat binnen de zone 30 in het dorp van Rijmenam.
 - Probleemstelling: Structurele snelheidsovertredingen. Dit blijkt uit de recente politiecontroles. In 2025 werden 3.877 snelheidsovertredingen vastgesteld.
- Achterdiedonken 1 – Achterdiedonken 11:
 - Karakter: Achterdiedonken betreft een fietsstraat die door gemotoriseerd verkeer kan gebruikt worden als sluipverbinding tussen de Berlaarbaan en de Waversesteenweg/Bergstraat.
 - Probleemstelling: Structurele snelheidsovertredingen. Dit blijkt uit de recente politiecontroles. In 2025 werden 91 snelheidsovertredingen vastgesteld.
- Doornlaarstraat 3 – Doornlaarstraat 94:

- Karakter: De Doornlaarstraat vormt de verbinding tussen de Weynesbaan en Putsebaan.
- Probleemstelling: Structurele snelheidsovertredingen. Dit blijkt uit de recente politiecontroles. In 2025 werden 187 snelheidsovertredingen vastgesteld.
- Muizensteenweg 41 – Muizensteenweg 95:
 - Karakter: De Muizensteenweg vormt de verbindingsweg tussen het dorp van Bonheiden richting Muizen. In de onmiddellijke omgeving bevinden zich de gemeentelijke begraafplaats en verschillende scholen.
 - Probleemstelling: Structurele snelheidsovertredingen. Dit blijkt uit de recente politiecontroles. In 2025 werden 119 snelheidsovertredingen vastgesteld.
- Dijleweg 74:
 - Karakter: De Dijleweg vormt de verbindingsweg tussen Muizen en het dorp van Rijmenam. In de onmiddellijke omgeving bevinden zich sportterreinen (voetbal).
 - Probleemstelling: Structurele snelheidsovertredingen. Dit blijkt uit de recente politiecontroles. In 2025 werden 259 snelheidsovertredingen vastgesteld.

De noodzakelijkheid van de camera's - alternatieven:

De gemeente heeft per locatie onderzocht of er minder ingrijpende maatregelen mogelijk waren. Op vele locaties werd in het verleden ingezet op structurele infrastructuurmaatregelen (bv. drempels, Berlijnse kussens, wegversmallingen, ...). Deze werden overwogen, maar zijn onhaalbaar of hadden niet het verwachte resultaat:

- Voorheen werd er vaak gebruik gemaakt van verkeersremmende maatregelen zoals wegversmallingen en verkeersdrempels. Wegversmallingen verhinderen echter de verkeersdoorstroming en zorgen bovendien voor verkeersonveiligheid (auto's die plots remmen, tegenliggend verkeer dat elkaar moet laten passeren, snel optrekken na het passeren van de versmalling,...). Verkeersdrempels zorgen dan weer voor klachten en (geluids-)overlast door auto's, die telkens optrekken na het passeren van zo'n drempel. Ook het rijden over een verkeersdrempel maakt het nodige lawaai voor de buurtbewoners, zeker wanneer de wagen te snel over de drempel rijdt. Deze nadelen zijn er niet bij snelheidshandhaving door trajectcontrole.
- Het subjectieve veiligheidsgevoel wordt verhoogd wanneer burgers zich in het algemeen veiliger voelen in hun eigen buurt wanneer er camera's hangen voor trajectcontrole. Dit draagt positief bij tot de algemene leefbaarheid in een buurt. Burgers zijn zelf vragende partij voor trajectcontroles in hun buurt.
- Door veelvuldig inrichten van trajectcontroles gaan bestuurders hun snelheid aanpassen op het ganse grondgebied, ook op plaatsen waar geen trajectcontroles zijn, hetgeen de algemene veiligheid verhoogd op het gehele grondgebied.
- Het is ook een "eerlijk" systeem, omdat iedereen gecontroleerd wordt en niet enkel diegenen op het moment van mobiele snelheidscontrole.

De meerwaarde voor de handhaving:

- Het gebruik van de ANPR-camera's zorgt voor een objectieve, automatische en continue handhaving zonder willekeur.

- Bovendien ontstaat er geen verkeersonveiligheid of wordt het verkeer niet gehinderd door gebruik van deze camera's. Lawaaioverlast, zoals dat wel het geval is bij mogelijke alternatieven, wordt vermeden.

De waarborgen inzake gegevensbescherming:

Uit de aanvraag van de korpschef blijkt dat er verschillende waarborgen zijn en gegevensbeschermingsmaatregelen worden genomen, die uitvoerig opgenomen werden onder titel 4 en 5 van de aanvraag, gevoegd in bijlage.

Rekening houdend met bovenstaande elementen, is de verwerking van persoonsgegevens via de plaatsing en het gebruik van opgesomde camera's gerechtvaardigd:

- het doel is legitiem;
- de verwerking is noodzakelijk, daar eerdere middelen zijn uitgeput of ontoereikend zijn;
- de verwerking is proportioneel omdat alternatieven grotere nadelen hebben of niet uitvoerbaar zijn;
- en er worden gegevensbeschermingsmaatregelen voorzien, waarop ook strikt toezicht wordt gehouden.

De plaatsing en het zichtbaar gebruik van de vaste camera's van het type ANPR is derhalve een noodzakelijke, proportionele en wettelijk onderbouwde maatregel. De verwerking van persoonsgegevens in dit kader wordt in overeenstemming bevonden met de bepalingen van de GDPR, met specifieke aandacht voor het beperken van de impact op de persoonlijke levenssfeer en het vermijden van bijkomende overlast voor bewoners.

Hierbij dient wel beklemtoond te worden dat deze camera's zeker niet de enige maatregel zijn in kader van het veiligheidsbeleid, maar de plaatsing en gebruik ervan kadert binnen een breder veiligheidsbeleid, waarbij ook nog steeds ingezet wordt op andere maatregelen, zoals sensibilisering.

Bijzonderheden bij de besluitvorming

Edwin Stevens, namens de meerderheidsfracties, stelt volgend amendement voor:
'Mobiliteit - Regularisatie ANPR-cameratoezicht - toestemmingsaanvraag plaatsing en zichtbaar gebruik van ANPR-camera's: Goedkeuring':

Bij de argumentatie van het agendapunt het woord 'fietsstraat' te vervangen door de woorden 'fietsvriendelijke straat' bij:

Guldensporenlaan 2 – Guldensporenlaan 59:

- *Karakter: De Guldensporenlaan betreft een ~~fietsstraat~~ fietsvriendelijke straat die door gemotoriseerd verkeer kan gebruikt worden als sluipverbinding tussen de Mechelsesteenweg en de Bonheidensteenweg.*

Gestellei 2 – Gestellei 40:

- *Karakter: De Gestellei betreft een ~~fietsstraat~~ fietsvriendelijke straat die door gemotoriseerd verkeer kan gebruikt worden als sluipverbinding tussen de Putsesteenweg en de Berlaarbaan.*

Dit amendement wordt met 14 stemmen ja (Daan Versonnen, Lode Van Looy, Mieke Van den Brande, Bart Vanmarcke, Yves Goovaerts, Pascal Vercammen, Lola Vanderweyen, Marcel Claes, Julie De Clerck, Dirk Keuleers, Marc Huyghe, Lukas De Backer, Edwin Stevens, Chantal Jacobs) en 11 stemmen nee (Jan Fonderie, Guido Vaganée, Geert Teughels, Wim Van der Donckt, Karl Theerens, Sofie Crauwels, Conny Van den Brande, Patricia Frederickx, Cindy Symons, Peggy Aerts, Jef Jacobs) aanvaard.

Stemming

Met 14 stemmen voor (Daan Versonnen, Lode Van Looy, Mieke Van den Brande, Bart Vanmarcke, Yves Goovaerts, Pascal Vercammen, Lola Vanderweyen, Marcel Claes, Julie De Clerck, Dirk Keuleers, Marc Huyghe, Lukas De Backer, Edwin Stevens, Chantal Jacobs), 11 stemmen tegen (Jan Fonderie, Guido Vaganée, Geert Teughels, Wim Van der Donckt, Karl Theerens, Sofie Crauwels, Conny Van den Brande, Patricia Frederickx, Cindy Symons, Peggy Aerts, Jef Jacobs)

Besluit:

Artikel 1 - Verleent toestemming aan de korpschef van de politiezone BODUKAP voor de plaatsing van vaste intelligente camera's (type ANPR) en het gebruik ervan op zichtbare wijze door de politiezone in het kader van hun opdrachten. Deze camera's zullen geplaatst worden ter hoogte van volgende niet-besloten plaatsen:

- Achterdiedonken 1;
- Achterdiedonken 11;
- Dijleweg 74;
- Doornlaarstraat 3;
- Doornlaarstraat 94;
- Dorp 98;
- Gestellei 2;
- Gestellei 40;
- Guldensporenlaan 2;
- Guldensporenlaan 59;
- Hoogstraat 3;
- Hoogstraat 49;
- Korte Dreef 7;
- Korte Dreef 36;
- Lange Dreef 11;
- Lange Dreef 52;
- Muizensteenweg 41;
- Muizensteenweg 95;
- Oude Kasteellaan 2;
- Oude Kasteellaan 50;
- Oude Keerbergsebaan 1;
- Oude Keerbergsebaan 57;
- Rijmenamseweg 12;
- Zwarte Leeuwstraat 10;
- Zwarte Leeuwstraat 105.

Artikel 2 - Stelt de korpschef in kennis van de verleende toestemming. Deze staat in voor het gebruik van de camera's op zichtbare wijze conform de wettelijke bepalingen.

Artikel 3 - Neemt akte van de opdracht van de burgemeester aan de korpschef om deze toestemming ter kennis te brengen van de procureur des Konings.

Voor eensluidend uittreksel:

[SIG01]

[SIG02]